

ЗОРНИЦА.

ЕВАНГЕЛСКО
ПЕРИОДИЧЕСКО
СПИСАНИЕ.

ГОД. 6.

ЦАРИГРАДЪ, ДЕКЕМВРІИ 1870.

БРОЙ 12.

УМСТВЕННО-ТО СЪСТОЯНИЕ НА БЪЛГАРИ-ТЪ
СЕЛЯНИ.

Въ начало-то на тѣзи годинѣ която слѣдъ нѣколко дни ще ся свърши, изложихмы въ *Зорницѣ-та* нѣкои размисленія върху общо-то умствено и религиозно състояние на Българскый народъ, и прѣдложихмы единъ программа за изработваніе прѣзъ годинѣ тѣ. Дадохмы единъ *задатѣкъ* за всички онѣзи родолюбиви Българи които иматъ желаніе да полагатъ трудове за общій-тъ напредѣкъ на милѣ-тѣ си майкѣ *Българіи*. Молимъ читатели-тѣ си да четѣтъ още единъ пѣтъ онѣзи статіи; защото имамы да говоримъ още нѣщо върху сѣщій прѣдметъ. Не че мыслимъ че само ный имамы право да прѣдлагамы планове за общо-то просвѣщеніе. Това никакъ не е было мысль-та ни; но само като онѣзи сиротѣ вдовицѣ искамы да вложимъ въ общѣ-тѣ стѣкровищницѣ на Българскѣ-тѣ книжевность *дѣв-тѣ си аспри*, съ убѣжденіе че всякой беспристрастенъ Българинъ ще припознае чистосърдечіе-то съ което ся даватъ.

Не сме строги да выкамы за *свой-тѣ си планѣ* и само за свои-тѣ си идеи; основа което искамы да видимъ е *дѣйствие-то*. Съ тойзи планъ ли было или съ другъ нѣкой планъ было, малко врѣди; стига нѣкакъвъ си планъ или нѣкакво систематическо учрѣжденіе да ся тури въ дѣйствіе. Очевидно е че най голѣмо-то прѣпятствіе на народный-тъ успѣхъ е невѣжество-то на общій-тъ народъ. Гледамы Българскый-тъ народъ, който брои, кажи, близо до шесть милиона души, но като излѣземъ отъ твър-

дѣ ограниченный-тъ кръгъ на търговцы-тѣ и на художници-тѣ въ градове-тѣ и гледамы *селѣны-тѣ* които съставятъ по голѣмѣ-тѣ часть отъ народа, колко малцина сѣ които знаѣтъ да четѣтъ! Ето задатѣкъ-тъ прѣдъ всякого родолюбца. Тази тъмнота какъ да ся просвѣти? Тѣзи слѣпцы какъ да прогледатъ? Тѣзи трудолюбиви, гостелюбиви и простодушни по заспали и неразвити селяни Българи какъ да ся събудятъ, да ся развиятъ и да ся прѣработятъ за да станѣтъ умни и усърдни съграждани и стѣтрудници въ народны-тѣ дѣла? Тази широка пропасть що има между селяни-тѣ и граждани-тѣ споредъ коѣто ся гледатъ като разнородны, какъ да ся отмахне за да ся съединятъ и да станѣтъ единъ народъ? Тѣзи овчари, орачи, жетвари, и тѣзи дръвари които дохождатъ въ градове-тѣ и ни продаватъ полезны-тѣ произведенія на трудъ-тѣ си, защо да не знаѣтъ тѣ да четѣтъ? Защо да зависятъ тѣ за всички-тѣ си свѣдѣнія отъ приказки-тѣ които слушатъ въ пазарь-тѣ или по пѣть-тѣ или може бы въ кръчмы-тѣ?

Първа-та стѣпка въ морално-то и умствено-то възвышаваніе и улучшаваніе на народъ-тѣ е за тѣзи селяни да ся научатъ да четѣтъ. Въ пълно убѣжденіе за важность-тѣ на това прѣдпріятіе, написавмы вышеречены-тѣ статіи, въ начало-то на годинѣ-тѣ, и сега считамы за длѣжнѣсть да попытамы читатели-тѣ си, "Свършихте ли задатѣкъ-тъ си; сирѣчь, понаучихте ли поне одного Българина да чеге прѣзъ тѣзъ годинѣ?" Заплатихте ли *данѣкъ-то* що иска отъ

вась България? Платили сте както е праведно, данѣтъ на Царя, разумѣвася, защото нѣмаше що да правите; дадохте Кесареви-тѣ Кесарю; но Божин-тѣ кому дадохте?

Въ теченіе-то на тѣзи години, всякой Българинѣ, който знае свободно да чете, ако бѣше научилъ още одного да чете отъ онѣхъ които незнайтѣ тогава число-то на дѣйствителный-тѣ Българскый народъ щѣше да бѣде двойно отъ колкото е днесъ. Радвамы ся да знаемъ че дѣйствително станѣ успѣхъ въ това важно дѣло. Ако не сѣ изпълнили всички тѣзи длѣжностъ, надѣемъ ся отъ стѣхъ десетима да има които сѣ усѣщали важностъ-тѣ на това дѣло и сѣ ся трудили или съ личны-тѣ си трудове или съ пары-тѣ си да съдѣйствувать въ распространяваніе-то на полезно ученіе между селяны-тѣ. Въ свидѣтельство на това можемъ да забѣлѣжимъ тука че сѣмъ приѣмали отъ нѣколцина вліятелны родолюбцы Българе писма които изразявать пълно-ти сѣ съчувствіе съ Зорницѣ-тѣ въ съдѣйствуваніе-то ѣ въ това прѣдпріятіе. Познавамы че тѣзи лица не обычатъ хвалбы и не сѣ таквызи които искать да видять имена-та си въ вѣстници-тѣ, но сѣ побудены отъ по високи и по благородны намѣренія; инакъ щѣхъмы да обнародвамы имена-та на нѣколцина които сѣ подарили кои петь тѣла, кои десеть тѣла, кои и двадесеть тѣла отъ тѣхъ годишнѣ-тѣ Зорницѣ за раздаваніе по села-та въ Българіѣ. Ако сѣмъ сполучили сѣ съвѣты-тѣ си да вѣдѣхнемъ въ нѣкои сѣрдца таквъзъ желаніе за ученіе-то на земледѣлческый-тѣ класъ на народа, благодаримъ Бога, че ни е позволилъ да имамы участіе въ таквъзъ едно движеніе, което несумнѣнно е прѣва стѣпка къмъ облагородваніе-то, и къмъ вещественно-то, умственноту и душевно-то напредваніе на народа.

Едно врѣме пріето-то мнѣніе въ духовенство-то бѣше че *“Незнаніе-то е майка на благочестіе-то.”* Благочестивы-тѣ ся бояхъ отъ наукъ-тѣ, да не бы чрѣзъ изучваніе-то на науки-тѣ да ся изневѣрятъ. Мысляхъ че колкото по невѣжи сѣ были толкози по набожны и благочестивы. Но слава Богу, онзи вѣкъ, вѣкъ-тѣ на незнаніе-то и на суевѣріе-то прѣминѣ, и сега истинна религія, ис-

кренно, духовно благочестіе, върви хванѣли ся за рѣкъ съ наукъ-тѣ наедно, и онѣзи които по добръ познавать религіѣ-тѣ сѣ по усърдны и дѣятелны спомагатели на всякъ полезнѣ наукъ; защото сѣмъ увѣрени че истинна-та наука води къмъ истинно-то благочестіе.

Едно врѣме и владѣтели-тѣ мысляхъ че колкото по незнайтѣ народы-тѣ, толкозъ по мирны и по добры подданицы сѣ; но и това врѣме прѣминѣ, и владѣтели-тѣ и народоначалници-тѣ ся убѣдихъ за политическѣ-тѣ ползѣ отъ ученіе-то, и че единъ милионъ народъ *учени* по добри сѣмъ отъ десеть милиона неучени.

Едно врѣме нароодообразователи-тѣ работяхъ само съ горни-тѣ классове, и бѣхъ задоволни да видять отъ тѣхъ нѣколцина учены мѣжѣ да излѣзѣтъ, а прѣзирахъ долны-тѣ классове и ги оставяхъ въ невѣжество, суевѣріе и тьмотѣ. А сега вѣсто да захващатъ отъ *стрѣхъ-тѣ* да градѣтъ къщѣ-тѣ, захващатъ отъ основаніе-то. Слѣзватъ долу въ по долны-тѣ классове и полагають тамъ основаніе върхъ което да ся зиде зданіе великолѣпно и трайно.

Когато ся вѣдѣхне изобщо въ сѣрдцата на просты-тѣ селяны Българы таквъзъ едно желаніе къмъ наукъ, што да видимъ не само дѣца-та, но и мѣжѣ-тѣ и жены-тѣ, ако и да сѣмъ и четиридесеть годишны, да ся учатъ — тогава ще изгрѣе свѣтло-то слѣнце на Българско-то благощастіе. Когато Българскы-тѣ вѣстници вѣсто да иматъ по хыляда или двѣ хыляды спомоществатели ще иматъ петдесеть или сто хыляды, когато въ колибы-тѣ на земледѣлцы-тѣ ще видимъ Библиѣ-тѣ, учебны книги и періодически списанія, а селяны-тѣ ще го считатъ като срамотно и извѣпредно нѣщо за четиридесеть годишенъ чловѣкъ (мѣжъ или жена) да *не знае да чете*, тогава може всякий-тѣ народъ Българскый достойно да ся нарече въ пълный-тѣ смыслъ на рѣчь-тѣ *ученъ народъ*, и несумнѣнно ще бѣде и благополученъ и благочестивъ народъ.

Читателю! ако съвѣсть-та ти тя обличава че тѣзи години 1870 не сторихте длѣжностъ-тѣ си въ това нѣщо, гледай съ Божіѣ помощъ, въ 1871 да не прѣзирашь благоврѣміе-то което Богъ ти дава.

СЛОВО

отъ единъ слѣпогоденъ чловѣкъ.

Въ всякой вѣкъ на църквѣ-тъ имало е проповѣдници които, ако и да не ся имали нѣкои высоки науки и да не ся ходили на училища за да ся учать отъ книги, чрѣзъ дарбѣ-тъ на Божій-тъ Духъ ся могли отъ богатѣ-тъ си опытностъ въ вѣрѣ-тъ да проповѣдувать съ голѣмъ силѣ Евангеліе-то Христово. Сила-та на таквызи проповѣдници състои въ това че *отъ опытъ* говорятъ, и че свидѣлствувать за онова което дѣйстви-телно е станѣло въ тѣхъ, и така онова което ся сами опытали и го знаятъ че не е нѣкоя хытроизмыслена басня, защото отъ книги не ся го учили, това проповѣдувать и прѣпорѣчвать на други-тъ да го пріемѣтъ.

За таквъзъ единъ проповѣдь отъ такъвзи единъ проповѣдникъ можемъ да прѣдставимъ прѣдъ умъ-тъ си слѣдую-ще-то слово.

“Азъ слѣпъ ся родихъ, и то въ градъ-тъ Іерихонъ. Баща ми ся выкаше Тимей, и той прѣдъ мене бѣ слѣпъ. Любезни мой пріятели, и вы, отъ какъ сте ся родили на свѣтъ-тъ, сте были сърдечно и душевно слѣпи, и бащи-тъ ваши бѣхъ природно ослѣпѣли въ грѣхъ-тъ отъ дни-тъ на Адама до сега.

Единъ день сѣднѣлъ бѣхъ край пѣтъ-тъ та просяхъ, и чухъ тропаніе-то на единъ навалищъ чловѣцы че минувахъ и като чухъ гласове-тъ имъ, попылахъ, кои ся тѣзи които минувать, и казахъ ми че Исусъ Назорей-тъ минува. Чувалъ бѣхъ много чудны нѣща да ся приказвать за него, и рѣкохъ въ себе си, *ето сега за мене благовѣріе*. Издадохъ единъ высокъ выкъ, “Исусе Сыне Давидовъ, смили ся за мене!” Нѣкои си рекохъ, “Защо выка онзи старъ просякъ? Кажѣте му да млѣкне.” Така ще стане и на васъ, пріятели мои; щомъ захванете да мыслите и да ся грыжите за душеспасеніе-то, и безвѣрни-тъ ваши познаници, и грѣховны-тъ ви навѣковенія всички ще изывкать, и ще ся мѣчатъ да вы запрѣтятъ да ся не молите.

Но азъ не прѣставахъ, и не слушахъ запрѣщаванія-та имъ. Выкахъ още по силно и повтаряхъ сѣщо-то си сърдечно прошеніе; “Исусе, Сыне Давидовъ, смили ся за мене! Така и вы, когато иска-

те нѣщо отъ Бога казвайте му що искате. Не ви трѣбува нѣкоя искусно съчинена молитва, но каквото искате просѣте. Азъ осѣщахъ че ми трѣбуваше помощъ, на това врѣме, сумнително бѣше да ли ще ми ся случи пакъ таквъзъ благовѣріе; и така постоянствувахъ да выкамъ, “Исусе, Сыне Давидовъ, смили ся за мене.”

Чловѣци-тъ ся спрѣхъ на пѣтъ-тъ, станѣ безмѣлвіе, и чухъ единъ прѣсладкъ гласъ че казуваше, *Кажѣте му да дойде при мене.* Тази бѣше първа-та сладка рѣчь която отъ много врѣме бѣхъ чулъ и тя даде на душѣ-тъ ми голѣмо утѣшеніе. Пристѣпихъ до мене нѣколко чловѣци и ми рекохъ: Стани старче, защото той тя выка.”

Нѣмахъ очи но имяхъ здрави крака и рѣшихъ да ги употрѣбѣмъ. Така е и съ васъ, о грѣшници чловѣци, ако и да сте слѣпи, имате отъ Бога даденъ силѣ за да идувате при Исуса и тѣзи силѣ трѣба да турите въ дѣйствіе и да ѣхъ употрѣбите. Всичко което мыслихъ азъ тогава бѣше да послушамъ Исуса и да направѣмъ което ми заповѣдуваше. Сганахъ и въ бързинѣ-тъ си и въ радостъ-тъ си за да отидѣ при него, хвърлихъ съдранѣ-тъ си върхнѣ дрехѣ. Така и вы по добръ да отхвърлите отъ себе си покрывало-то на самонадѣяностъ-тъ и на самооправданіе-то, като отидете при Христа; защото това покрывало е само нечисти парцали. Той иска васъ а не *грѣхове-тъ* ви.

Скокнухъ та ся завтекохъ тамъ отъ кѣдѣто идяше гласъ-тъ който мя выкаше. Не можахъ да го видѣмъ но нѣщо си вѣтрѣ въ мене ми обаждаше че той-зи трѣба да е който мя выка. Той ми каза съ единъ благъ и сладкъ гласъ. “Какво искашь да ти сторѣмъ азъ?” Азъ само едно нѣщо искахъ и го казахъ съ смиренodusіе както прилича на просякъ: “Госп-ди, дай ми зрѣніе-то ми,” казахъ му.

Той не ми даде *мехлемъ*, както ми даде единъжъ единъ Фарисей съсѣлъ, че ушь щѣло да ми помогне на очи-тъ, като ги направи още по лоши. Той ми говоряше сѣщо като на свой б асъ, и ми каза; “Прогледай, твоя-та въпра тѣ исцѣли.”

Усѣнихъ нѣщо като че мя боднѣ въ

кленачи-тъ, и въ едно мгнугвеніе онази тъмнота ся отмахнѣ, и азъ прогледахъ! Погледнѣхъ на горѣ и видѣхъ свѣтлото слънце на небе-то, и видѣхъ онова финиково дърво на което толкози пѣти бѣхъ чувалъ шумѣніе-то на листовѣ-тъ когато е вѣелъ вѣтрѣ-тъ; видѣхъ тамъ близу и отеческый-тъ си градъ Іерихонъ. Но най красный-тъ и най прѣвѣсходный-тъ прѣдметъ отъ всичко що гледахъ бѣше само добрый-тъ и благый-тъ Іисусъ който ся бѣше смилилъ за мене. Менѣ ми ся виждаше той като Богъ: Вѣрвамъ наистинѣ че бѣше самъ Богъ въ чело-вѣческый образъ. Колѣничихъ прѣдъ него, и похванѣхъ поли-тъ на дрехѣ-тъ му и ги цѣлувахъ, и ронѣхъ слъзы отъ радость.

Отъ сѣбды-тъ ми нѣкои ми ся при-смивахъ: и онзи Фарисей който ми даде едно врѣме *мехлемъ-тъ* пристѣпи та ми рече: “измамникъ е.” Но азъ знаяхъ по добръ. Азъ знаяхъ че по напрѣдъ бѣхъ слѣпъ, а сега виждамъ. Дойде ми на умъ и за другъ единъ слѣпецъ тамъ на сѣщій-тъ пѣтъ който като мене бѣше отъ много години страдалъ, и трѣгнахъ да го намѣрихъ. Приказахъ му какъ получихъ исцѣленіе и го приведохъ при Іисуса, и той придобы зрѣніе-то си, защото повѣрува въ Іисуса. И двамата ный толкозъ ся привличахмы къмъ него щото поискахмы да ходимъ съ него на-едно, и така станѣхмы неговы послѣдователи и отъ онова врѣме не смы ся от-дѣлили отъ благодѣтеля си.

Сега вы, братіе мои грѣшници, ако искате да бѣдете спасени трѣбува вы да сторите за души-тъ си сѣщо което сторихъ азъ за очи-тъ си. Познахъ че самъ си не можехъ да отворѣмъ очи-тъ си, и вы познахте вече че сами не можете да промѣните лукави-тъ свои сѣрдца. Когато дойде Сынъ Божій близу при мене уловихъ благоврѣміе-то. То бѣше благоприятно-то врѣме, и день-тъ на спасеніе-то, и рѣкохъ въ себе си, *или сега или никога*. Христосъ повыква и васъ сега, и като выка той, знаете че врата-та сѣ отворени, и като прѣстане онзи гласъ, врата-та ще ся затворятъ. Азъ повѣрувахъ въ Іисуса, когато мя повыка и отидохъ при него както ми заповѣда. Турихъ себе си въ неговы-тъ рѣцѣ безусловно. Оставихъ всичко на него,

да направи той както ще, и той ми даде да прогледамъ! Все що сторихъ азъ това бѣше че дойдохъ при него, а за другото той го направи. Вѣра-та ми мя доведе до него, като гласъ-тъ на любовь-тъ му звѣнтеше въ уши-тъ ми като звѣнецъ. Като дойдохъ до него спрѣхъ ся и оставихъ на Господа Іисуса да дѣйствува. Какъ дѣйствуваше не могѣ азъ да ви расправѣхъ; азъ само това знамъ че слѣпъ бѣхъ а сега виждамъ! Познавамъ въ кого повѣрувахъ, и го послѣдвамъ въ неговѣ-тъ пѣтъ. Като стигнѣхъ въ рай Божій, тамъ ще го видѣхъ въ славѣ-тъ му и ще го познаѣмъ както и азъ съмъ познатъ. Агнецъ-тъ Божій е видѣлиа-та на онова мѣсто и тамъ слѣпци нѣма!”

Таквази можемъ да прѣдставимъ че е была проповѣдь-та на старый-тъ Вар-тимаеа когото Іосподъ Іисусъ исцѣли. Мудрость-та ѣ е по дълбока отъ всякъ философіѣ, защото слѣзва до дѣно-то на челоуѣческѣ-тъ виновность и челоуѣческѣ-тъ нуждѣ. По мудра е отъ филосо-фы-тъ защото обявява какъ да ся спасемъ. Пълнота-та на евангелско-то учение ся съдържава въ това слово. Растлен-но-то състояніе на челоуѣка което безъ помощъ отъ Бога не ся очистува. Тогава исповѣданіе-то на грѣхъ-тъ, и про-сеніе-то за помощъ: свѣтъ-тъ противос-той и иска да запрѣщава моленіе-то, но събудена-та душа постоянствува да ся моли. Іисусъ призовава — Грѣшникъ-тъ отхвърля дрехѣ-тъ на самооправданіе-то и самонадѣяніе-то. Той става и отива при Іисуса защото има силѣ да ходи, и Іисусъ му заповѣда и той е послушливъ. Тогава Іисусъ Христосъ му прощава, и го приима и дава му ново сѣрдце. До тѣзи спѣкѣ въ покоряваніе-то си на Христа грѣшникъ-тъ е дѣятеленъ, но въ дѣло-то на новорожденіе-то, сирѣчь въ подновленіе-то на сѣрдце-то, всичко става отъ Божіѣ силѣ како ста-пѣ на тогози слѣпца. Вѣра привождѣ при Христа. А Христосъ прави дѣйстви-е-то на спасеніе-то въ сѣрдце-то. Любовь-та принуждава обрашанѣ-тъ душѣ да *послѣдува Христа* въ пѣтъ-тъ му, и това е практическо Христіанство въ жи-вотъ-тъ. Прѣпорѣчвамы опытность-тъ на слѣпородный-тъ всякому, който искрен-но желае да бѣде спасенъ.

Читателю! иди и ты, та прави също-то. И какво-то правишь скоро го направи, защото време-то е кратко.

БРАНЕ НА ЦВѢТА.

Едно малко момиче на име Евгений разболѣло ся и лежало въ най добры-тъ пролѣтны дни; като ся привдигнало и начинало да придобыва силы-тъ си дошло му на умъ-тъ за цвѣта-та, и попыта-ло, да ли и тѣхъ годинѣ съ хубавы като ланскы-тъ. Евгения обичала много цвѣтата, но здравіето ѝ не ѝ допускало още да излѣзе вънъ за да си набере.

Тогазъ първородный-тъ ѝ братъ Петръ зѣлъ едно сепетче и рекъ на майкѣ си: “Ще идѣ да ѝ наберѣ отъ по-хубави-тъ цвѣта на поле-то: Колко ще ся зарадва кога ся върнѣ,,

Отишелъ на поле-то първый пѣтъ тогазъ на онѣхъ пролѣтъ, защото отъ като ся разболѣла сестра му, не былъ ся отдѣлилъ отъ неѣхъ. Пролѣтъ-та му ся видѣла по красна отъ ланскѣ-тъ, и мыслилъ че всичко що е около него смѣе ся, когато си докарвалъ на умъ-тъ че сестра му ся избави отъ бѣдѣ-тъ. Петръ тичалъ тукъ тамъ и възлизалъ и слизалъ на единъ высочѣкъ хълмъ тамъ близу: славни-тъ пѣяли, пчели-тъ брѣмчали, переруди-тъ хвъркали около него, и по земѣхъ цвѣтали прѣкрасны цвѣта.

Слѣдъ малко сепетѣ-тъ ся напълнилъ; а върхъ него турналъ единъ хубавъ вѣнецъ, който испелъ съ червены цвѣта. Като свършилъ, сѣднѣлъ подъ сѣнкѣ-тъ на единъ джѣбъ, и засмѣяно гледалъ работѣ-тъ си, и полето което свѣтѣше отъ първы-тъ лучы на пролѣтъ-тъ, и съ веселіе на душѣ-тъ си слушалъ пѣніе-то на славни-тъ; и понеже былъ утруденъ заспалъ.

А като спялъ спокойно, време-то ся промѣнило и буря избухнала отъ облацы-тъ, свѣткавицы раздирали облацы-тъ и молнии-тъ грѣмѣли и ектѣли. Тутакси и вѣтрѣ-тъ началъ да вѣе и дърва-та да хвучатъ; дѣте-то ся събудило и скочило, и видѣло небе-то потъмнѣло и безъ да го грѣе никаква слънечна зара. А щомъ отворило очитѣ си, заеднажъ чуло страшный-тъ пукотъ на трескавицѣ-тъ, и бѣдно-то дѣте останѣло като поразено съ съ силенъ ударъ прѣдъ това не-прѣдвидимо разрушеніе на природѣ-тъ.

Жално! Съ такѣвъ начинъ много пѣти ся поколебаватъ и смущаватъ наслажденіа-та които пріема чловѣкъ на земѣ-тъ, отъ нѣкое внезапно смущеніе.

Голѣми капкы отъ джѣдъ начали да прѣминува-тъ прѣзъ листа-та на джѣбъ-тъ; дѣте-то ся растреперало, грабнѣло сепетѣ-тъ и побѣгнало. Трескавица свѣткала и грѣмѣла надъ главѣ-тъ му, и джѣбъ-тъ и буря-та наращавали, джѣдъ-тъ прѣминѣлъ прѣзъ дрехы-тъ на Петра, и вода-та текла като изъ чучуръ отъ главѣ-тъ и отъ рамена-та му, и едва могѣлъ да върви по пѣгъ-тъ си.

Боже мой, выкалъ, като ся толкозъ трудихъ за да възрадѣмъ малко сестрѣ си, сега трѣбва всичко да ся загуби, и като ся отчаялъ хвърлил сепетѣ-тъ празденъ, защото джѣдъ-тъ распрѣснѣлъ цвѣта-тъ му, и като плакалъ измокренъ, върналъ ся да си иде у дома.

Буря-та прѣминѣла слѣдъ малко време, и небе-то ся очистило, птицы-тъ повторили пѣсни-тъ си и орачѣ-тъ ся хванѣли за рало-то си. Въздухъ-тъ ся былъ очистилъ и расхладилъ, и сладка тишина владѣяла по всичкѣ-тъ долини и по околны-тъ хълмове. Виждало ся че всичка-та природа ся бѣ родила пакъ. Селяни-тъ ся радвали и съ благопризнателность слѣдвали съ очитѣ си отдачаваемы-тъ облацы, които были дошли прѣди малко да донесѣтъ благословеніе и благополучіе по нивя-та имъ.

Петръ ся засрамилъ заради дързость-тъ и гнѣвъ-тъ си, за туй съ мълчаніе ся върнѣлъ да намѣри сепетѣ-тъ си и да го напълни съ новы цвѣта. Сепетѣ-тъ стоялъ още на надолность-тъ на хълмъ-тъ между хвастія-та които го увардили отъ устремленіе-то на вѣтрѣ-тъ. Дѣте-то го зѣло, но съ колкаво зачудваніе съгледало че слѣдъ джѣдъ-тъ процвѣтали още безчетны цвѣта. Хылады пѣпки были ся развили върхъ които сіяли като діаманти капкы-тъ отъ джѣдъ-тъ: Петръ тичалъ като пчела отъ едно цвѣте на друго, и слѣдъ малко напълнилъ си сепетѣ-тъ.

Тогазъ и слънце-то ся скриво задъ горѣ-тъ, а дѣте-то пълно съ радость върнѣло ся у дома си, и гледало съ удивленіе хубость-тъ на цвѣта-та си, и росный-тъ и трендафилошарный-тъ си вѣнецъ.

Лучы-тѣ на слънце-то което залязва-ло осявали засмѣяно-то му лице, което станало по свѣтло и по умилително, като видѣлъ радостѣтъ и признателство-то на любезнѣ-тѣ си сестрѣ.

Не е ли истина, Петре, рекла майка му, наслажденія-та които правимъ на онѣзи които ны обычатъ, сѣ исты-тѣ които причиняватъ и намъ по голѣмъ радостъ?

Така Петръ за двѣ причины станалъ благополученъ: първо защото направилъ сестрѣ си да е задоволна, и второ защото станалъ достоинъ да похвалы-тѣ на майкѣ си.

НА КОЙ СИ ВЪЗРАСТЪ?

“Отче,” казало единъ Персѣйскій царь на едного старца, който споредъ обычай-тѣ на Перси-ты като влѣзълъ при него поклонилъ му ся до земли; “заповѣдай сѣдни; защо-то неможъ да примамъ почести отъ чловѣкъ препълненъ съ години и имащъ побѣделѣ главѣ отъ сланѣтъ на старостѣ-тѣ.”

“И сега Отче” казалъ му царь-тѣ, като той веке сѣднѣлъ на предложено-то нему мѣсто, “кажи ми на колко години си? колко слънечны завръщанія си изброишь?”

“Господарю,” отговорилъ старецъ-тѣ, “азъ съмъ само на четиры години.”

“Що думашъ?” сърдито продумалъ царь-тѣ; “не боишь ли ся да изговаряшь лъжѣ прѣдъ самага мене; или искашь да ся шегувашь при самы-тѣ врата на гробѣтъ?”

“Не ти отговарямъ лъжливо Господарю,” казалъ старецъ-тѣ, “нищо пакъ смѣхъ тѣй безумно да ся шегувамъ врѣхъ прѣдметъ имащъ толкозъ голѣмъ важность. Азъ съмъ прахосалъ осемьдесетъ дългы години въ неразумны дѣянія, въ грѣшны сладости, и въ трупаніе на чудно богато, отъ които нищо не можъ да земъ съ себе си въ гробъ-тѣ като оставѣ тозъ свѣтъ. Само четиры години съмъ прѣминѣлъ въ да правѣхъ добро на “ближний-тѣ си.” Какъ прочее можъ да кажѣхъ че съмъ живѣялъ въ тѣзѣ години които съмъ тѣй грозно злоупотрѣбилъ? Не сѣ ли тѣ по лошы отъ нищо? И не сѣ ли само онѣзѣ години достойны да ся броятъ часть отъ животъ-тѣ ми които истинно съмъ употрѣбилъ за

да вършихъ дѣло-то за което съмъ ся родилъ тукъ на земѣ-тѣ?”

Читателю, на кой си възрастъ ты? Знай, че години-тѣ употрѣбены въ злодѣяніе и лѣность, въ самолюбивы и сластолюбивы дѣянія, не сѣ часть отъ животъ-тѣ ти. Само толкозъ години си живѣялъ въ които си слѣдвалъ истиннѣ-тѣ цѣль на животъ-тѣ си, като си дирилъ благополученіе-то на ближний-тѣ си и благословеніе-то си на земѣ-тѣ. Години-тѣ употрѣбены друго-яче сѣ невъзвратна пагуба.

БЛАГОРОДНО ОТМЩЕНИЕ ОТЪ КУЧЕ.

Единъ день сѣглѣдали чловѣци-тѣ, че единъ младъ момѣкъ като водилъ съсъ себе си едно куче, приближилъ при рѣкѣ-тѣ Сенѣ. която тече прѣзъ Парисъ, съ намѣреніе да удави кучето си; като влѣзълъ тамъ въ единъ ураницѣ (пѣяе) стигналъ къмъ срѣдѣтъ на рѣкѣ-тѣ, дѣто хвърлилъ животно-то въ водѣ-тѣ. Злочестна-та тази тварь за да упаци животъ-тѣ си, мѣчила ся да ся хване за ураницѣ-тѣ и да ся избави; но жестоко-сърдечный-тѣ му господарь го тласкалъ съ едно-то весло. А като ся занимавалъ въ тѣзи жестоко работѣ падналъ самъ си въ рѣкѣ-тѣ, и заведнажъ щѣлъ да ся удави ако вѣрный-тѣ му другарь. когото прѣди малко искалъ да затрѣ толкозъ немилосърдо, не бы му былъ дошелъ на помощь. Защото тутакси го хванало кучето за дрехѣ-тѣ и го държало врѣзъ водѣ-тѣ додѣ ся завтекли чловѣцитѣ и го истеглили на сухо.

Колко е чудно и дивно да ны учатъ безсловесный животны да струваны добро на тѣзи що ни струватъ зло.

ОТЧЕТЪ ЗА ГОДИНѢ-ТѢ

1870.

Читателю! Ето настанѣ свършѣтъ-тѣ на годинѣ-тѣ 1870. Помнишь ли въ начало-но на годинѣ-тѣ каквы добры рѣшенія направи ты — рѣшенія за по добръ животъ, за по прилѣжно употрѣбяваніе на врѣме-то си и за по силны дѣйствія за добро-то на чловѣци-тѣ — тѣзи рѣшенія на умъ-тѣ ти ли сѣ днесъ? Но какъ си ги изпълнилъ? Посравни състо-

яніе-то си сега съсъ състояніе-то ти каквото бѣше въ Іаннуарія, и дѣ стоишь? Не пытамъ сега колко пары си спечелилъ и колко си загубилъ тѣжъ годинъ; за това не трѣба да тя пыта нѣкой; по пытамъ тя за душевнѣ-тѣ ти печалбѣ. Какъ е, брате, съ тебе сега? Напрѣднувашъ ли или не? Като Християнинъ задълженъ си да напрѣднувашъ. По силенъ ли си днесъ отъ колкото бѣше прѣди годинъ врѣме? Вѣра-та ти въ Господа Исуса Христа по жива ли е? Усѣщашъ ли че добывашъ ты отъ Него силѣ, и че отъ день на день пораснувашъ въ Неговѣ-тѣ благодать, и вѣдувашъ въ по вѣтрѣшнѣ опытность на Неговѣ-тѣ любовь, щото ако и годинѣ-тѣ да заминуватъ и гробѣ-тѣ да приближава по пѣть-тѣ ти става по свѣтлѣ а не по тъменъ, защото колкото повече вървишь на тамъ толкозь повече ти свѣти въ очи-тѣ небесно-то ти жилище при Бога Спаса Твоего?—Така ли е съ тебе, брате? Ако е тѣй, поздравявамъ тя отъ кождо църквѣ и да си, и желаѣмъ ти добръ пѣть.

Но ако не е тѣй, и не си напрѣднувалъ въ благодать-тѣ Христовѣ. Ако не си трѣгнѣлъ още въ пѣть-тѣ на самоотрицаніе, на кръстоносяніе, на добротвореніе и на смиренодушно ходеніе съ вѣрѣ въ Исуса Христа Сына Божія, то дължностъ-та ми е, не съ горчиви думы, но съ братолюбіе да ти напоявамъ. Недѣй, брате, отлага за друго врѣме тѣзи важнѣ работѣ. Гледай дѣ стѣжнишь. Каквы прѣмѣждія окружаватъ пѣть-тѣ ти! Помысли колцина отъ пріатели-тѣ ти тѣжъ годинѣ сѣ прѣмѣнѣли на онзи свѣтъ. До годинѣ и твои-тѣ може за тебе да жалѣхъ. До дѣ ся не свърши година-та 1871 и трѣва-та може да позеленѣ на твой-тѣ гробѣ отъ горѣ, и душа-та ти да ся яви прѣдъ страшно-то и безлице-пріятно-то сѣдовище Божіе. Стрѣсни ся отъ тойзи смъртоносный сѣнь въ кой-то си заспалъ, и хвани ся за *впеченъ животъ*!

Като четешъ тѣзи братски изрѣченія, отъ одного кой-то усѣща че е подъ отговорностъ на Бога за това що пише въ Зорницѣтѣ или другадѣ, недѣй хвърля долу листѣ-тѣ додѣ не отправишь къмъ Всевышняго Бога единъ искренъ и сѣрдечнъ молбѣ, да просишь отъ Не-

го чрѣзь възлюбленнаго Му Сына Господа и Спаса нашего Исуса Христа, прощеніе на грѣхове-тѣ ти, и помощъ чрѣзь кождо да можешъ въ идущѣ-тѣ годинѣ 1871 да живѣешь за Бога.

Това ако направишь и ако прѣдадешъ на Него сѣрдце-то си, да ся управлявашъ по неговѣ-тѣ святѣ волѣ — тогава ще бѣдешъ по добръ гражданинъ, по ревностенъ за народѣ-тѣ си, по добръ съсѣдъ, по добръ баща, по добръ сынъ, по добръ съпругъ, и въ всички-тѣ отношенія и обязанности на общественъ, гражданскій и семейный животъ, ще имашъ благословеніе-то Божіе.

Дано ны сподоби Богъ така да постъпваме щото да имамы, ако смы живи, до годинѣ, по-добръ единъ отчетъ да показваме за дѣла-та си отъ колкото имамы сега, и нека ся стараемъ, въ всички-тѣ си трудове, съ помощъ отъ Него да не пишемъ нито говоримъ нищо отъ кое-то да ни стане срамъ или скѣрбъ когато ся явимъ прѣдъ сѣрдцевѣдца Бога!

ЛЮБОПЫТНЫ ПРИСМѢТВАНИЯ.

Единъ искусенъ писачъ може да прѣпише около тридесетъ думы въ единъ минутѣ. (Тази смѣтка станъ съ Англійскій языкъ дѣто думы-тѣ сѣ обыкновенно малко по кратки отъ колкото сѣ въ Българскій-тѣ языкъ.)

За да направи това, принуденъ е да прави, споредъ единъ срѣднѣ смѣткѣ, около 16 движенія или обращанія на перото за всякъ думѣ. Ако пише той по петъ часа на день, става 144,000 движенія, и въ единъ годинѣ (отъ 300 работны дни) става 43,200,000. Има мнозина писачи които правятъ въ единъ мѣсець до 4,000,000 рѣски съ перо-то, и присмѣтано е че въ единъ годинѣ исписватъ толкозь, щото ако бы было продължено все на единъ чѣртѣ, станъло бы 300 миля (или сто часа растояніе) въ дължинѣ.

— Едни желѣзны кола ако бы карали по 30 миля на часъ, бы стигнѣли (ако бы имало пѣть) до лунѣ-тѣ въ единѣ десетъ мѣсеца, и до слѣнце-то въ *триста и петдесетъ и двѣ години*. Свѣтлина-та отъ слѣнце-то до земѣ-тѣ пристигва въ *осмъ минuty*.

СЪДЪРЖАНИЕ.

Страни.

Богъ въ времето въ време на бѣдѣ	30
Богъ въ Гордость	44
Блаженство о отмщеніи отъ куче	96
Благословенный-тъ Кадія	41
Благословенна майка	83
Богъ Писанинъ-тъ	53

БОГОСЛОВСКИ ПОНЯТИЯ.

Паденіе-то чловѣческо	58
Потрѣбность отъ едно откровеніе	59
Христіанство върно откровеніе	63
Кой е истиненъ Христіанинъ	66
Богъ на селянина	43
Браніе на цѣтя	95
Водитель-тъ на дѣца-та	23
Възгласеніе	52
Вѣчностъ	87
Вѣтрѣшна-та топлина на земя-тъ	54
Голѣма скърбъ и голѣма радость	45
Горделивъ ли си ?	83
Гордость	48
Глѣби замислователни	43
Гутта Перка	32
Діаманти-тъ въ Африкѣ	84
Добра-та жена	82

ДОМАШНИ РЕЦЕТЫ.

За да опитамъ пулсъ-тъ на конь	48
Опазваніе на позѣтъ	39
Опытаніе на яйца-та	59
Пепель	56
Прости цѣрковѣ	48
Противъ бълваніе	45
Противъ лоши мирисмы	45
Противъ трескъ	45
Противъ черны-тъ нравы	48
Шаятъ, или аба, да стане като мушамъ	87
Домашно удоволствіе	68
Дълбоки усещанія	42
Душевенъ миръ	45
Евтина Работа	79
Една дума къмъ всякого Българина	4
Есхипъ и Аристипъ	14
Жетва-та	49
Задѣтъ-тъ ни за новѣ-тъ години	9
Задоволствіе	88
За момчета-та	44
Заради луксътъ	14
Затъмненіе	40
Земледѣлческый животъ	33
Иди при яравкъ-тъ	34
Извѣстіе	8
Иисусъ като съдружникъ	86
Какъ трѣба да оставимъ грѣшны-тъ си	84
Какъ ся мазнаватъ добры-тъ момчета	44
Качество-то на посѣяно-то жито	45
Камила-та	69
Книги	40
Колко струва невѣжество-то	22
Кондоръ-тъ	63
Китайско идолопоклонство	77
Любезный Спасъ	64
Любопытенъ примѣръ	86
Любопытенъ часовникъ	23
Лѣдове-тъ въ Сѣверный океанъ	5
Лѣпило	56
Малкый-тъ Вашингтонъ	29
Мень обмча Иисусъ	80
Матиматически въпроси	24 39
Младостъ-та	24
Молитва къмъ Спасителя	48
Молитвы-тъ на дѣца-та	20
Море пресушено	8

Страни.

Мудра-та нравка	78
Мълчаливъ лъжецъ	78
Мажественно дѣте	67
На кой си възраст ?	96
Немощный-тъ идолъ	87
Нравоучителна Нѣмска басна	55
Обычайте врагове-тъ си	44
Огнеспоклонници	48
Орачество	41
Отбѣгвай отъ праздность	45
Отчетъ за години-тъ 1870	94
Пепель	56
Петръ Великий	46
Печать на Дарія Итаспа	64
Писмо съчиненіе	82
Плѣхъ-тъ	62
Почитаніе къмъ тѣло-то	47
Поправенъ часовникъ	43
Прилѣжното коваченце	21
Примѣръ-тъ Данииловъ	71
Птичка-та и Пеперуда-та	47
Първо вижданіе на бѣлъ чловѣкъ	58
Пѣтешествіе вътрѣ въ къщи	3. 40. 17. 26
Разговоръ между библиѣ-тъ и грѣшникъ-тъ	34. 42. 51. 62. 70
Разны свѣдѣнія	74
Разны свѣдѣнія	24
Растителны шарове	43
Распространяваніе-то на Евангеліе-то	50
Религия-та	81
Родолубіе	57
Само ли Иисусъ ще носи кръсть ?	72
Свято-то Писаніе	83
Седо на дърво	56
Слово отъ слѣпороденъ чловѣкъ	91
Слова за дѣца-та	6. 41. 49. 27
Сладки Картофи	56. 60. 70. 73
Спасеніе	46
Свѣтъ къмъ момчета-та	56
Свѣтъ къмъ момчета-та	22
Стой твърдъ за Иисуса	46
Страданія-та Христовы	25
Сѣдний день	88
Уалръ-тъ	6
Умствено-то состояніе на Българи-тъ селяни	89
Учи ся Българскый Народо	40
Уроци-тъ отъ свѣтильникъ-тъ	84
Христосъ ръководитель на дѣца-та	43
Химическый Анекдотъ	71
Хитро завѣщаніе	47
Хубави уроци	79
Храбро-то момче	83
Ходатайство Христово	32
Чистъ въздухъ	40
Що да даваме и що да пазимъ ?	23
Юпитеръ на Китайцы-тъ	82

КАРТИНКИ.

Лѣдове-тъ въ Сѣверный Океанъ	5
Прилѣжно-то коваченце	21
Земледѣлческый животъ	33
Орачество	41
Жетва-та	49
Кондоръ	63
Камила-та	69
Китайско идолопоклонство	77
Храбро-то момче	85
Страданія-та Христовы	25
Богъ Исполнѣ-тъ	53
" " "	54

Въ печатницѣ-тъ на А. Минасіана
у Джамалъ-ханъ.